

Sigbin

CHUCKBERRY PASCUAL

Pawis na pawis ang bote ng softdrink sa mesa. Ito sana ang magsisilbing chaser ng gin. Binuksan niya ito at tinungga.

Apat na taon, bulong ni Gabriel sa sarili. Apat na taon na mula nang humalili siya sa sigbin. Hindi ngayon ang panahon para maging mahina. O maging tanga, at itapon ang lahat nang dahil lang sa babae.

Tumingin siya sa orasang nakasabit sa dingding. Alas otso y medya. May kalahating oras pa bago dumating si Corinth. Pumunta si Gabriel sa kusina at isinalang sa kawali ang sisig. Habang hinihintay na kumatas ang sariling mantika ng tinadtad na lamang-loob ng baboy, nagbukas siya ng pakete ng mani, at nagkutkot sa harap ng kalan.

Binalikan ni Gabriel sa isip ang imbentaryo ng gawain: alak, pulutan, kuwentuhan. Kapag lumalim na ang gabi at humalo na ang alkohol sa dugo ni Corinth, maglilitanya na naman ito ng takot sa pagtandang mag-isa. Kapag nagsimula na itong bumirit ng kantang tungkol sa sawing pag-ibig, pauwiin na ni Gabriel. Ihahatid sa pintuan, hahalikan sa pisngi, gugusutin ang buhok, saka ipapakilala sa pader. Isang matinding umpog para pagbakasyunin ang malay-tao.

Tiwala na si Gabriel sa kakayahan ng braso. Timplado na niya ang paggamit ng lakas. Magkakalamat ang bungo ng biktima pero hindi mababasag. Walang dugong maiiwan sa pader. Mahalaga ang huli, para wala nang lilininis. At lalo na, dahil ayaw ni Alejandro ng makalat na pagkain. “Sa bibig dapat kumatas ang dugo, hindi sa sahi,” madalas nitong sabihin. (Nasinghalan siya ni Alejandro noong simula, dahil sa pagbibigay ng makalat na pagkain. Hindi nakapangatwiran si Gabriel sa takot na sa kanya maibaling ang gutom ng aswang, kaya hindi niya nasabi na wala pa kasi siyang karanasan sa pagpatay ng mga biyudang may hindi inaasahang lakas sa pagpupumiglas.)

Kapag bumagsak na sa sahig si Corinth na parang manikang nilaspag, maingat niya itong babalutin ng kumot at hihilahin papunta sa unit ng kasintahang aswang.

Sa loob ng apat na taon, nakabuo na si Gabriel ng sistema sa pagbakante ng mga unit. Hindi niya hinahayaang mabakante ang mahigit sa dalawang unit sa isang palapag sa loob ng isang buwan. Hindi rin niya binabakante ang mga unit na magkakatabi o may mga tenant na malapit sa isa't isa.

Walang makakahalata sa pagkawala ni Corinth. Magiging isa lang siya sa maraming tenant na nagkamaling mangupahan sa apartment compound ni Alejandro, iyong mga tenant na kunwari ay hindi na nakabayad ng upa, kaya lumipat nang hatinggabi, habang nahihimbing ang lahat.

Dinampot muli ni Gabriel ang bote ng softdrink. Magtiyaga na lang siya sa pait ng gin. Mabuti nga at ibibigay pa ang kapritso niya sa pagkain at alkohol bago siya mamatay.

“ANO BA ANG nangyayari sa iyo?” tanong ni Alejandro.

Nasa may fire exit sila.

“Mainit,” sagot ni Gabriel. Bahagya siyang tumingala, pinipigil ang napipintong pag-iyak.

Narinig niya ang malalim na buntonghininga ni Alejandro bago ito muling nagsalita, “Ako na lang ang magliligpit ng kalat.”

“Ako na lang.”

“Pahinga ka na. Naiintindihan ko naman.”

“Ako na nga sabi! Huwag kang makulit.”

“Halika nga rito.”

Kinabig siya ni Alejandro. Nalasaan ni Gabriel ang dugo sa bibig ng kasintahan. Naramdaman niya ang pag-akyat ng maasim na likido sa lalamunan, kaya ipinako ang atensyon sa kumikiwal na dila ni Alejandro: labas-masok sa kanyang bibig, ginagalugad ang kanyang mga gilagid, hinihimod ang kanyang mga ipin, sinisilo ang kanyang puso.

Gaya ng dati, kasama ng laway na pinagsasaluhan nilang dalawa sa bawat pagtatapos ng hapunan ng kasintahang aswang, nalunok niya ang mga pangamba. Napalitan itong muli ng nag-uumapaw na tapang. At pag-ibig.

Handa na siyang gawin ang hiling ni Alejandro.

IISA LANG ANG programang nasasagap ng radyo ni Corinth, pero hindi niya maitapun-tapon ang pipitsuging appliance. Wala kasi siyang telebisyon. Hindi rin siya makabili ng bagong radyo dahil tinitipid ang maliit na suweldo bilang pang-umagang call center agent.

Ang bulok na radyo ang pangunahin niyang aliwan kapag nasa apartment, pero hangga't maaari, umiiwas siyang makinig sa gabi. Lalo na kapag balita ang nasa programa o anumang may kinalaman sa pulitika. Binubuksan niya lang ito kapag tapos na ang mga balitaktakan ng mga komentarista at oras na ng mga programa tungkol sa pag-ibig. (Ang mga payo tungkol sa mga romantikong relasyong nasa bingit ng pagkawasak, na sinasabayan ng mga kantang tungkol sa pag-ibig ang naghehele kay Corinth gabi-gabi. Nakakatagpo siya ng ginhawa sa kaalaman na hindi siya nag-iisa sa pag-iisa.)

Tumigil si Corinth sa pakikinig sa mga panggabing programa ng balita matapos mapakinggan ang isang sosyolohista.

“Sila ang mga makabagong zombie,” sabi ng sosyolohista. “Kahit daan-daan ang nakakausap nila araw-araw sa telepono, wala silang nabubuon ng makahulugang relasyon. Nahihawalay sila sa kanilang esensiyal na pagkatao. Dahil sa pagkawalay na ito, maihalalintulad sila sa mga patay na buhay. Walang emosyon na dapat asahan mula sa kanila. Impormasyon lang. Bawal silang magalit, bawal magpakita ng tuwa kapag may kababayang nakakausap, bawal magkasakit, bawal maniwala sa Diyos! Aba’y oo! Alam mo bang bawal silang mag-‘God bless you?’ Oo, mahusay silang magsalita, mataas ang suweldo, pero ang totoo, kaawa-awa ang mga kababayan nating ito. Kaya ang sinasabi ko sa iyo, Julius, iyang gobyerno—”

Hindi na maalala ni Corinth ang iba pa, dahil pinatay na niya ang radyo.

Mula noon, pagkatapos maghapunan—nagsasalitan lang sa kanin at lutong ulam na binili sa karinderya sa kanto, tuna o sardinas na de-lata, ilang pakete ng instant noodles—pinapatay ni Corinth ang oras habang hinihintay ang pagtatapos ng mga programa ng balita. Kinukutingting niya ang cellphone, nakikipagkulitan sa kung kani-kaninong contact sa Facebook at Twitter hanggang maubos ang prepaid data. Sa mga araw naman ng peligro—ang mga araw bago ang suweldo at ang tanging pera sa bulsa ay nakalaan na sa pamasaha at pambili ng kanin at ulam sa jolly jeep—tinitiiis ni Corinth ang katahimikan.

Nang may lumipat sa kabilang unit, sinubukan ni Corinth ang pakikinig sa mga teleserye. May pagkabingi yata ang kapitbahay dahil makapal man ang

pader, tumatagos pa rin sa unit ni Corinth ang mga tunog. Ilang linggo din siyang nakisubaybay hanggang tumigil ang mga tunog. Wala na palang tao sa kabilang unit.

Nang magkaroon ng bagong tenant, wala rin siyang napala. Daig pa nito ang mongha. Kasabay ng pagkagat ng dilim ang pagtahimik ng unit. Nagkaroon siya ng iba pang kapitbahay, pero hindi na inulit ni Corinth ang pakikinig sa telebisyon. Kung nakakainis makinig sa radyo na nagbo-broadcast ng mga opinyon ng mayayabang na sosyolohista, nakakainis ding mabitin sa pakikinig sa mga teleseryeng natutunang subaybayan.

Sa walong buwan na pangungupahan ni Corinth, walong beses na siyang nawalan ng kapitbahay. Pagkawala ang ginagamit niyang salita dahil hindi man lang niya naramdaman na may naglilipat. Nalalaman ni Corinth na bakante na naman ang kabilang unit kapag bigla itong tumahimik, parang radyong hinugot ang kurdon sa saksakan.

Nagtaka lang siya sa pagkawala ng una, iyong mahilig manood ng telebisyon. Kahit pa sa ikalawa. Pero naalarma na siya nang mawala ang ikatlong kapitbahay. Pumunta siya sa unit ni Alejandro, ang kanyang landlord. Wala naman siyang balak gawin kundi magtanong. Ano ba ang mayroon sa katabing unit niya at walang makatagal nang higit sa isa o dalawang buwan?

Hindi maabut-abutan ni Corinth si Alejandro. Ilang beses siyang dumaan sa unit ng landlord pero wala talagang nagbubukas, gaano man niya katagal pindutin ang doorbell. Kaya napilitan siyang maghanap ng sagot. Natagpuan niya ito sa isang taga-Samar na beterano ng World War II.

Madalas bumangka sa mga huntahan ang beterano. Walang sumeseryoso sa mga kuwento nito, lalo kapag nagbibida na ito tungkol sa tunay na lokasyon ng Yamashita's treasure, pero wala rin namang tahasang makapagpatigil. Nagkasundo na lang ang lahat ng mga suki ng karinderya na pagbigyan ang matandang Waray sa ilusyon nitong nagpupunta ang mga tao sa karinderya hindi lang para sa ulam kundi para sa kanyang mga kuwento.

Hindi nahirapan si Corinth nang lapitan niya ang matanda. Unang banggit pa lang niya ng apartment compound na pag-aari ni Alejandro, naghain na ito ng bomba.

“Ah, doon ka pala nakatira? Bahay ng aswang yon,” sabi ng matanda.

“ANO BA ANG nangyayari sa iyo?” tanong ni Corinth.

“Bilog kasi ang buwan,” sagot ni Gabriel. “Magbabagong-anyo na ako.” Pasimple nitong pinunasan ang butil-butit na pawis sa noo.

“Ah, umamin ka na rin sa wakas. Matagal mo nang dapat ginawa yan.”

“Tseh. Maupo ka na,” sabi ni Gabriel. Dumiretso ito sa kusina at nagsalin ng kung anong pagkain sa pinggan mula sa kawali.

Tiningnan ni Corinth ang mesa. Nandoon ang lahat ng kailangan para sa kanilang regular na inuman o “basagan” tuwing Biyernes ng gabi. (Hindi naman nila ito opisyal na napagkasunduan, napansin na lang nila ang pangungulila ng bawat isa sa pagtatapos ng linggo. Kaya ang minsang huntahan sa pasilyo ay naging inuman, hanggang nakasanayan.)

Sa loob ng walong buwan, nakilala na rin kahit paano ni Corinth si Gabriel. Mag-isa lang ito sa buhay, ulila na sa mga magulang. Nag-iisang anak at hindi malapit sa ibang kadugo. Magaling magbenta ng real estate. Suma-sideline din bilang ahente ni Alejandro. Alam niyang si Gabriel ang dahilan kung bakit patuloy na nagkakaroon ng mga bagong tenant ang iba't ibang unit sa apartment compound.

Alam din ni Corinth kung gaano katindi ang pagiging metikuloso ni Gabriel. Wala itong nakakalimutang detalye. Kapag iinom sila ng mojitos, nakahanda parati ang shot glass, mga hiwa ng dayap, at asin. Kapag beer, hindi nauubos ang yelo. Kapag naman wine, nandiyan kaagad ang cork screw at wine glass. Pero noong gabing iyon, walang chaser.

“Bree, saan mo inilagay ang chaser natin?”

Lumapit si Gabriel, may bitbit na plato ng sisig. “Ay, sorry. Nakalimutan kong bumili.”

“Paano natin iinumina itong gin?”

“Straight.” Inilapag ni Gabriel ang pinggan sa mesa. Dumampot ito ng pakete ng mani, naglagay sa bibig ng ilan.

“Masyadong mapait.”

“Tiisin mo na lang,” sagot ni Gabriel habang ngumunguya ng mani.

MABUTI NA LANG, mababaw matulog si Gabriel. Agad siyang naalimpungatan nang may kumaluskos sa bintana. Nasa ulunan ng kama ang alaga ni Alejandro.

Minsan na itong nakita ni Gabriel, isang mainit na hapon at aksidenteng napasilip siya sa loob ng unit ng landlord. Nagduda pa nga siya sa nasilayan. Aso nga ba? Kambing? Kangaroo? (Kung paanong magkakaroon ng kangaroo sa isang siyudad ng bansang tropikal, sa sala ng isang apartment compound sa Malabon, hindi muna niya naisip.) Mag-uusisa pa sana siya, pero agad isinara ng landlord ang pinto at iniba ang usapan.

Napatunayan ni Gabriel na mali ang kanyang mga hula. Halimaw ang alaga ng landlord. Baligtad itong maglakad, nasa pagitan ng mga biyas sa likod ang ulo. Kumikibut-kibot ang puwit at nakanganga naman ang bibig, tumutulo ang malapot na laway sa gilid.

Dumampot si Gabriel ng unan at ibinato ito sa ulunan ng kama. Sinalubong ito ng sagpang ng halimaw, mabilis na winasiwas sa gilid. Tumakbo siya papunta sa pintuan. Tumalon mula sa kama ang halimaw, humahabol. Sa pagmamadali nito, nasagi ang salamin sa gilid ng kama. Bumagsak ito sa likod ng halimaw. Sumambulat ang mga bubog sa sahig.

Dinampot ni Gabriel ang isang malaking piraso ng salamin, pinuntirya ang butas ng puwit. Halos kalahati ng salamin ang bumaon. Umungol ang halimaw. Bago pa nito masagpang ang kamay ni Gabriel, hinugot na niya ang piraso ng salamin at buong lakas na itinarak nang paulit-ulit sa katawan ng impakto. Hindi siya tumigil kahit humapdi na ang kamay dulot ng mahigpit na pagtangan sa piraso ng salamin.

Pinigilan siya ng isang malakas na bugso ng hangin. Tumilapon si Gabriel at humampas ang likod sa dingding.

Mula sa bintana, bitbit ng hangin, pumasok si Alejandro sa kuwarto. Lumapag ito sa tabi ng duguang alaga.

“Sigbin ko!”

Maliban sa dalawang salitang iyon, tinakasan na ito ng wika. Umiyak na lang ang lalaki habang yakap ang bangkay ng halimaw. Walang tunog ang pag-iyak na ito, pero masakit sa tainga. Tahimik pero nanunuot sa konsensiya. Parang atungal ng taong durog ang panga.

Tumayo si Gabriel mula sa sahig. Tipid siya sa pagkilos, tinatantiya kung ano ang gagawin ni Alejandro.

Walang pakialam sa kanyang paligid ang aswang. Patuloy lang ito sa pag-iyak at paghalik sa sigbin, tila nabaliw na deboto ng santo entero.

Dahan-dahan, lumapit si Gabriel sa tumatangis. Ipinatong niya ang isang kamay sa yumuyugyog na balikat. Napapitlag siya nang bitiwan ni

Alejandro ang bangkay. Itinatag ni Gabriel ang sarili para sa sakit ng kamay na mapuputol.

Sa halip, ang malambot na mukha ni Alejandro ang kanyang naramdaman. Inilapat ng aswang ang pisngi sa palad ni Gabriel. Naramdaman niya ang mainit nitong luha at narinig muli ang pangungulila nito sa alagang napaslang, “Sigbin ko!”

Bumulwak ang awa sa dibdib ni Gabriel. Lumuhod siya sa tabi ng aswang. Tiningnan ang mukha nito. Wala siyang mabakas na anumang uri ng balasik. Sinurot siya ng konsensiya. Kinailangan niya ba talagang patayin ang halimaw? Tinitigan niyang muli si Alejandro. Humingi kaya siya ng dispensa?

Pero wala nang nasabi si Gabriel dahil siniil na siya ng halik ng aswang.

“ANO BA ANG nangyayari sa iyo?” tanong ni Gabriel.

Naiilang siya kay Corinth dahil sa sunud-sunod nitong paglagok ng gin na walang chaser. Isang oras pa lang silang umiinom pero sinisinok na ito.

“Gusto ko nang mamatay,” sagot ni Corinth.

Alam na niya ang susunod na sasabihin ng babae, pero kailangang magpatay-malisya. “Bakit?”

“Natatakot ako, Bree.”

“Napag-usapan na natin yan, di ba. Hindi mo alam ang mangyayari.” Hindi mo alam na lalapain ka ng aswang mamaya, bulong ni Gabriel sa sarili.

“Oo nga. Pero Bree, narinig ko na naman yung salita kanina,” sabi ni Corinth. Tumabi ito kay Gabriel at nangunyapit, parang batang nagsusumbong dahil tinukso ng mga kalaro.

Nakadama si Gabriel ng munting suntok sa dibdib. Kaibigan na ang turing niya kay Corinth. Maraming beses na niyang iniwasan ang unit nito. Maraming beses na rin niya itong nilasing, para hindi na magtanong tungkol sa mga kapitbahay na bigla-bigla na lang lumilipat.

“Saan? Kanino?”

“Sa jeep. May nagkukuwentuhan, dalawang estudyante. May pinagtatawanan silang ale. Mukha raw matandang dalaga.”

“Ikaw ba yung ale?”

“Hindi.”

“E ano yang inaarte mo?”

“Wala lang asawa, nakakatawa na?”

“Corinth.”

“Sa tingin ba nila, gusto ng mga tumandang dalaga na tumanda nga silang dalaga? At kung oo, ano naman ngayon?”

“Tama na.”

“Alam mo, mas gusto ko pa yung Ingles, ‘spinster.’ Konti lang ang nakakaalam. Saka parang laging may ginagawa. Ikot siya nang ikot! E yung matandang dalaga? Parang nilalagay sa istante. Parang inaalikabok na poon.”

Gustong yakapin ni Gabriel ang kaibigan. Gusto niyang sabihin na naiintindihan niya ang pinagdaraan nito. Kilala niya rin ang takot na sumasaklot dito sa tuwing sumisilip ang posibilidad ng pagtanda mag-isa. Mabuti na lang at nakilala niya si Alejandro. Si Alejandro lang ang muling nagbigay sa kanya ng pag-asa.

“Alam mo, umuwi ka na lang.”

“Kailan mo balak gawin yung utos ni Alejandro?”

Biglang pinakuluan sa sukang paombong ang mga lamang-loob niya. “Ano?”

“Wala. Eto na, uuwi na.” Itinuro ni Corinth ang kisame. Saka tumawa habang sinisinok.

“Hindi ka nakakatawa,” sagot ni Gabriel.

“Hindi naman ako nagpapatawa.”

“Lasing ka na. Sige na, umuwi ka na. Ihahatid kita.”

Inagaw ni Gabriel ang baso ng gin mula kay Corinth. Ipinatong niya ito sa isang tray, kasama ng iba pang baso, plato, at tasa. Kinuha rin niya ang halos wala nang lamang bote. Pumunta siya sa kusina, ipinasok sa ref ang bote ng gin at inilagay sa lababo ang mga hugasin.

Nagsasalita pa rin si Corinth mula sa sala. “Bree, makinig ka. Mas matagal kayong magkakilala ni Alejandro, pero ako ang tunay mong kaibigan. Tutulongan kita.”

“Ano ba ang sinasabi mo?”

“Huwag ka nang magmaang-maangan.”

Hindi nakasagot si Gabriel. Ilang segundo ang lumipas bago niya naisipang buksan ang gripo. Kumuha siya ng isang baso at sinimulan itong sabunin.

“Alam kong aswang siya.”

Nabitiwan niya ang baso. Pumasok na pala ng kusina si Corinth. Nasa harap ito ng ref, hawak na ulit ang bote ng gin.

“Corinth, umuwi ka na.” Dinampot ni Gabriel ang baso, tiningnan kung napingasanan ito ng pagtalog sa stainless. Hindi naman. Muli niya itong itinapat sa tubig, kinuskos, bago inilagay sa paminggalan.

“Sandali na lang,” sabi ni Corinth. Tinungga nito ang bote.

Hinintay muna ni Gabriel na masimot ng babae ang laman ng bote ng gin bago niya ito inakay palabas ng kusina. “Halika na.”

Hindi tumutol si Corinth. Sumunod lang ito sa marahang pagtulak ni Gabriel. Gaya ng dati, nagsimula itong kumanta. Tungkol na naman sa sawing pag-ibig.

(Kung sa ibang gabi nangyari ito, sasabay si Gabriel. At hindi lang basta sasabay, makikipagtagisan siya ng pagbirit kay Corinth. Kung sakali mang may kapitbahay na mangahas magreklamo, ito ang sunod niyang ihahain sa kasintahang aswang.)

Pagdating sa tapat ng pinto, hinawakan ni Gabriel ang buhok ni Corinth. “Kaya mo ba ang sarili mo?”

Tumango lang si Corinth. Kumakanta-kanta pa rin.

“Sigurado ka?” tanong ni Gabriel. Nakaposisyon na ang kamay niya. Isang malakas na tulak lang, tapos na ang problema.

“Yung sinasabi ko nga pala kanina—”

Pikit-mata, dinaklot niya ang ulo ng babae.

KINAIBIGAN NI CORINTH ang beterano sa karinderya. Pagkatapos makinig sa samu't saring kuwento ng pakikipagsapalaran ng matanda bilang sundalo, mula Samar hanggang Bataan, pinatunayan ng matandang Waray na hindi lang pang-karinderya at pang-barbero ang kanyang mga kuwento. Binigyan nito si Corinth ng isang prasko na may lamang espesyal na uri ng langis. Kumukulo raw ang langis kapag may aswang sa paligid.

Pagkatapos bumili ng pagkain sa karinderya, dumaan si Corinth sa unit ni Alejandro. Sampung metro pa ang distansiya mula sa pintuan ng landlord, halos bumulwak na ang langis sa loob ng prasko.

Kinagabihan, nag-abang si Corinth sa puno ng akasya. Matatanaw mula sa lilim nito ang ang loob ng unit ni Alejandro. Nahindik siya sa nasaksihan.

Binuksan ni Alejandro ang pinto. Pumasok si Gabriel sa loob ng apartment na may hilang malaking bagay na nababalot ng kumot. Ipinatong ng kaibigan ang malaking bagay sa ibabaw ng mesa at tinanggal ang kumot. Bangkay ang nasa loob. Lumapit si Alejandro kay Gabriel. Nagyakapan sila nang mahigpit. Naghalikan. Pagkatapos, lumapit sa hapag si Alejandro, at nilantakan ang bangkay.

“ANO BA ANG nangyayari sa iyo?” tanong ni Alejandro.

“Wala,” sagot ni Gabriel.

“Bakit namumutla ka pa rin?”

“Pasensiya ka na, kaibigan ko kasi ang kakainin mo ngayon, e.”

Hindi nakikita ni Corinth ang mukha ni Gabriel, pero nadinig niya ang katotohanan ng galit sa boses ng kaibigan. Tutupad ito sa usapan. Napangiti si Corinth sa ilalim ng kumot. Humigpit ang hawak niya sa kutsilyong nakalapat sa dibdib.

Mabuti na lang at nakayuko siya kaagad nang magtangka itong iumpog siya sa pader. Mabuti na lang at hindi siya ang napagdiskitahan nitong patayin pagkatapos basahin ang palitan nila ng text messages ni Alejandro.

Napaiyak pa nga si Gabriel nang marinig ang plano ng aswang: pagsasabungin silang dalawa para malaman kung sino ang mas karapat-dapat na maging sigbin.

“Halika nga rito,” sabi ni Alejandro. “Pahalik muna.”

“Mamaya na yan,” sagot ni Gabriel. “Tumabi ka. Ilalagay ko na ito sa mesa.”

Naramdaman ni Corinth ang mga braso ni Gabriel sa ibabaw ng kumot. Ingat na ingat ito sa pagbuhat. Nang ilapag siya nito sa ibabaw ng mesa, naisip ni Corinth ang pakiramdam ng magulang na marahang inihihiga ang sanggol sa kuna. Walang kaalam-alam ang magulang sa sakit na idudulot ng pagkasuwail ng anak balang araw.

“Tanggalin mo na ang takip, nagugutom na ako.”

Halos tumigil na ang daloy ng dugo sa mga kamay ni Corinth sa pagtangan sa patalim.

“Sandali lang. Akala ko ba, hahalikan mo ako?” tanong ni Gabriel.

“Kanina, aayaw-ayaw ...”

“Sorry na.”

Narinig ni Corinth ang pag-usog ng upuan, pagkuwa'y ang tunog ng mga labing naghihinang. Iyon na ang hudyat.

Inalis ni Corinth ang kumot at bumalikwas mula sa mesa. Pinatid ni Gabriel ang paa ng aswang. Lumagapak ito sa sahi. Dinaluhong ni Corinth ang katawan ni Alejandro, inasinta ang dibdib. Pinaulanan niya ito ng saksak. Ang mga nandidilat na mata ng aswang ang huling nakita ni Corinth bago siya nahilam ng dugo at luha.

PAGKATAPOS MASAKSIHAN ANG paglamon ni Alejandro sa bangkay, hinintay ni Corinth na sumikat ang araw. Saka siya sumugod.

Sa lakas ng pagbagbag sa pinto at sa pagsigaw niya sa pangalan ng landlord, nabulabog ang ibang tenant. May mga sumilip. Mayroon ding lumabas at pinanood si Corinth na magtatarang.

Padaskol na binuksan ni Alejandro ang pinto, at hinila si Corinth papaloob. Nagbabaga ang mga mata nito. Nangatog siya, pero pilit niyang ginagad ang kilos at pananalita ng matatapang. Tinawag niyang aswang ang landlord. Pinagbantaan itong isusumbong sa barangay, sa pulis, sa media, sa simbahan. Pinaulanan niya ito ng malalagim na senaryo ng pagkamatay sa kamay ng taumbayan. Pero binigyan niya rin ito ng pagkakataong sagipin ang sarili. Ang pananahimik ni Corinth, sa isang kondisyon: hindi na siya sisingilin ng renta.

Alam niyang puwede siyang lapain ng aswang noon din. O kung hindi man, anumang gabing hindi siya handa. Nagtiwala na lang siya sa pag-eeskandalo kanina. Kaduda-duda kung mawawala siya pagkatapos makipag-away sa landlord.

Inasahan niya ang pagpayag ni Alejandro, pero higit pa ang ibinigay nito. Nagmakaawa ang lalaki. Nandiri si Corinth sa kawalan ng gulugod ng landlord. Ganoon lang pala kadaling manakot ng halimaw? Pero sa kung anong dahilan, hindi matanggihan ni Corinth ang halina ng mukha nitong biglang umamo. Mukha itong tutang naligaw, at naghahanap ng bagong amo. Kaya hindi niya pinigilan si Alejandro nang lumapit ito sa kanya. Hindi niya ito pinigilan nang yumakap ito sa kanya. Hindi rin niya ito pinigilan nang siilin siya ng halik.

SA PELIKULA LANG niya dati nakikita ang ganitong eksena, kapag tapos na ang lihim na pagtatalik ng mga bida. Malamlam ang ilaw mula sa isang bedside lamp. Nakabalot ng kumot ang katawan ng babae, makinis na balikat lang ang nakalitaw. Nakahubad ang lalaki, tahimik na naninigarilyo.

Sa kaso ni Corinth, ang ilaw ay nagmumula sa gamunggong pulang ilaw ng lumang radyo. Maliban pa sa sigarilyo, nagbabaga rin ang mga mata ng lalaki habang nasa dilim.

At ang totoo, ayaw na niya sa eksenang ito. Nginangatngat na siya ng konsensiya.

Sa tuwing nalalasing siya sa harap ng kaibigan, takot na takot siyang umamin sa kasalanan. Kaya inilalabas na lang niya ang damdamin sa kanta. Mas sawi ang pag-ibig na inilalarawan, mas malakas ang kanyang boses.

Naaawa na siya kay Gabriel. Wala itong tigil sa paghahanap ng mga bagong tenant sa Internet, sa pagsalag sa tanong ng mga tenant na nag-uusisa tungkol sa mga kapitbahay na biglang nawawala, sa pagpatay ng kung sinu-sino.

(Nakakabilib ang sipag ng kanyang kaibigan—isang beses sa isang linggo kung mawalan ng tenant sa buong apartment compound. Paano kung dumating ang panahon na may makatapat siyang tenant? Iyong malakas, at si Gabriel mismo ang mapaslang?)

“Hindi ko siya pinipilit. Siya ang may gusto niyan,” sagot ni Alejandro nang banggitin niya ang pag-aalala para kay Gabriel. “Parang ikaw.”

“Anong ako?”

“Kundi dahil sa akin, may papatol ba sa iyo? Pasalamat ka, pumapatol ako sa matatandang dalaga.”

Para siyang dinuraan sa mukha.

“Teka, gusto mo ba, ikaw na lang ang gumawa ng trabaho ni Bree?”

“Bakit hindi ikaw ang maghanap ng pagkain mo?”

“Pinalaki ako ng mga magulang kong may sigbin. Hindi ako sanay pumatay.”

Ilang sandali ang lumipas bago muling sumagot si Corinth. “Sige. Ako na lang ang papalit.”